

Vuoden 2021 rahoituslinjaukset

(hyväksytty hallituksessa 4.12.2020)

Taustaa yhdistyksen tilanteesta

Yhdistyksellä työskentelee vakituisessa työsuhteessa Lapin kalatalouden toimintaryhmän hankekoordinaattori Markku Ahonen, toiminnanjohtaja Henna Kontsas, taloussihteeri Minna Huikuri ja kehittämisspäällikkö Annika Kostamo. Leaderin hallinnoimissa omissa hankkeissa työskentelee viisi henkilöä. Hanketyöntekijöiden lisäksi toimintarahalla on aloittanut määräaikaisessa työsuhteessa yritysneuvoja. Kokonaishenkilöstömäärä yhdistyksessä on 10 henkilöä (tilanne 4.12.2020). Vuoden 2021 henkilöstörakenteessa tulee muutoksia ikäihmisten perhehoitoa pohjoiseen -hankkeen ja Youth Activator Network -hankkeen päättyessä. Vastaavasti vuoden alussa aloittaa kylähankkeessa kokoaikainen projektipäällikkö. Lisäksi yhdistys on varautunut palkkaamaan siirtymäkaudelle määräaikaisiin työsuhteisiin henkilöitä edistämään strategian painopisteiden toteutumista (aiheina ovat mm. tiedottaminen, kansainväliset hankkeet, nuoriso ja vähähiilisyys). Edellä mainitut palkkaukset ovat riippuvaisia siirtymäkauden rahoituskiintiöstä.

Omat hankkeet

Lapin kalatalouden toimintaryhmän hankekoordinaattorina työskentelee Markku Ahonen - keskeisimmät toimenpiteet ovat: elinkeinokalataloutta kehittävien tahojen, kuten kuntien, avustaminen ideoiden hankkeistamisessa ja näiden hankkeiden rahoittaminen ryhmälle myönnetystä kehyksestä. Kuntien ja yrittäjien avustaminen investointitukien hakemisessa. Aloittavien yrittäjien avustaminen kaupalliseksi kalastajaksi rekisteröitymisessä ym. paperisodassa. Kansainvälinen yhteistyö: kaksi hanketta, joissa koulutetaan puolalaisia oikeisiin kalastus- ja kalankäsittelymenetelmiin sekä alueen esittely ulkomaisille opintomatkalaisille. Kalankäsittelytilojen uudistamishankkeet: Veskonien hallin laajennus, Sirkkakosken, Lokan ja Porttipahdan hallien energiatehokkuuden lisääminen aurinkosähkön avulla ja kalankäsittelyyn liittyvän koneistuksen parantaminen kaikissa halleissa. Uuden ohjelmakauden suunnittelu: strategiatyö ja muut valmistelevat tehtävät.

Youth Activator Network -hankkeessa työskentelee kokoaikainen projektipäällikkö Salla Klemetti. Keskeisimmät toimenpiteet: NuorisoLeader -rahoituksen hakuun innostaminen ja siihen liittyvä hallinnointityö, toiminnan jatkuvuuden suunnittelu, tulevaisuustyö sekä hankkeen päättämiseen liittyvä raportointi. Hanke päättyy 31.1.2020.

Ikäihmisten perhehoitoa pohjoiseen (Lappi ja Koillismaa, rahoitus suoraan ELY-keskuksesta) on käynnissä 28.2.2021 saakka. Hankkeessa työskentelee kokoaikaisina työntekijöinä projektipäällikkö Tuulikki Ahola ja projektityöntekijät Päivi Taavo ja Minna Heiskanen. Keskeisimmät toimenpiteet: ikäihmisten perhehoidon valmennusten toteuttaminen, ikäihmisten perhehoidon kouluttajakoulutuksen järjestäminen, perhehoitajien ja kuntien toimijoiden tukeminen perhehoidon kehittämistyössä sekä sotealan yrittäjien ohjaaminen, perhehoitajille ja kuntien toimijoille suunnattujen oppaiden kirjoittaminen, loppuseminaarin järjestäminen ja raportointi.

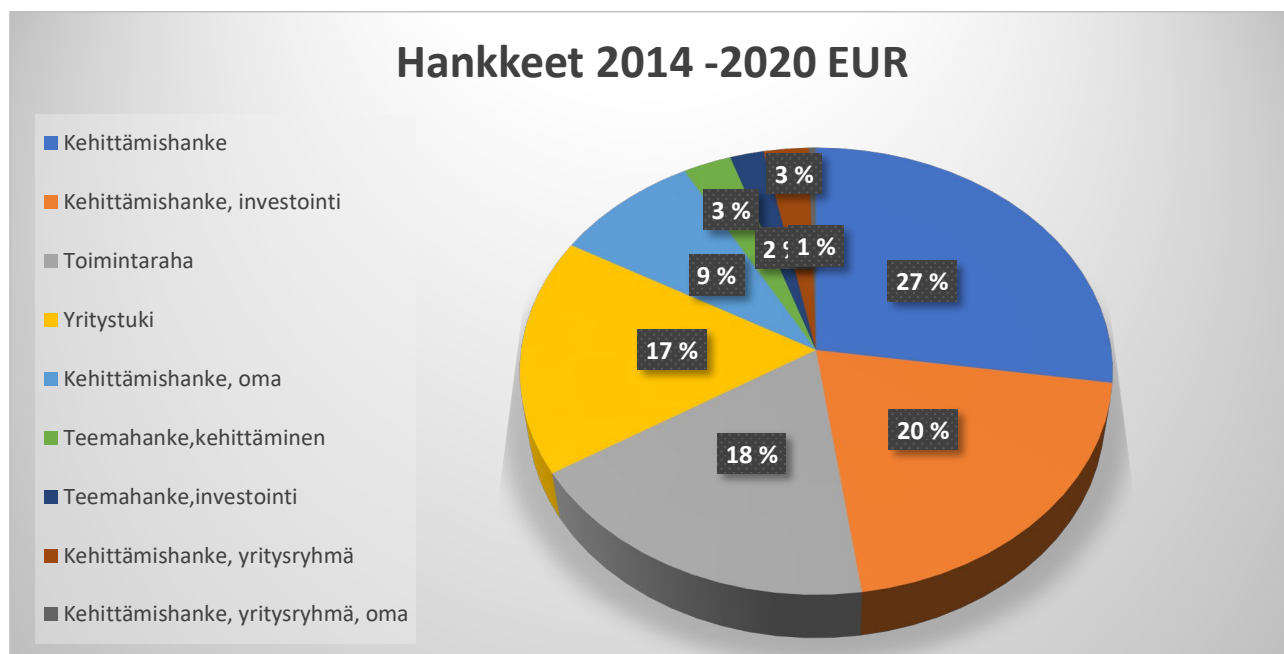
Pohjoisin Lappi

Avoimet miljööt ja aidot elämykset (koko Lappi, rahoitus suoraan ELY-keskuksesta). Hankeessa työskentelee kehittämisspäällikkö noin 20 – 50 % työajalla ja projektityöntekijänä Lotta Eriksson. Hankkeen tavoitteena on lisätä tietoisuutta kulttuurimiljöön hoitamisesta ja toteuttaa erilaisia ympäristön ja rakennuskannan hoitoon liittyviä toimenpiteitä pilottikylissä. Erityisenä kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret. Hanke kestää vuoden 2021 loppuun saakka.

Peloton pohjoinen kylä alkaa 1.2. Hankkeessa aloittaa tuolloin projektipäällikkö, jonka tehtäväkuvaan kuuluu mm. uusien kylien innostaminen Leader-kehittämistyöhön eli ns. kyläetsiväpalvelu, tulevaisuustyöpajojen suunnittelu ja toteutus sekä uudisasukaskokeilun ja erilaisten lyhytkoulutuksien järjestäminen maaseudun asukkaiden perusvalmiuksien lisäämiseksi. Hanke on vuoden mittainen.

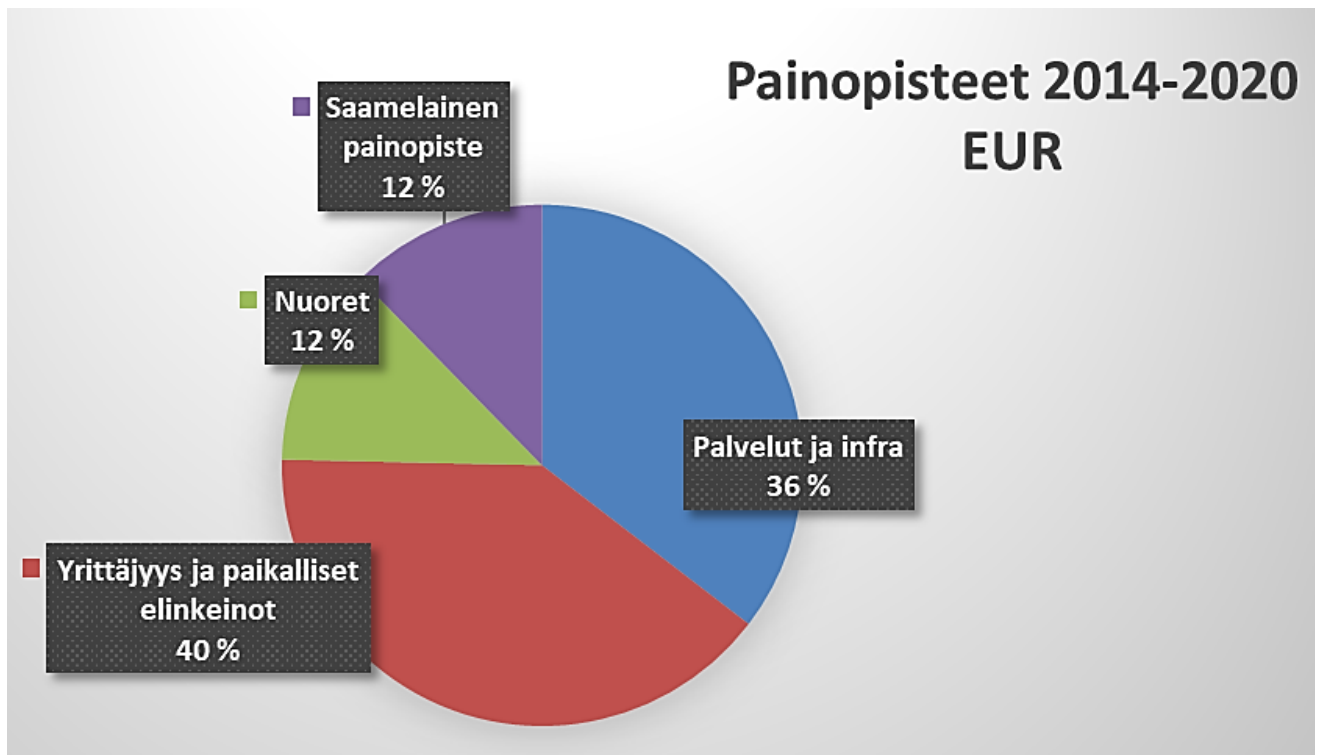
Toteuma

Alla olevista taulukoista ilmenee koko rahoituskaudella rahoitettujen hankkeiden rahoitustyypit ja rahoituksen jakautuminen painopisteittäin. Taulukot on laadittu hakemusten perusteella, ei hankkeiden toteutuman mukaan. Koko rahoituskiintiöstä 20 % on sidottu investointihankkeisiin, joilla tarkoitetaan alueen elämisen edellytyksiä parantavia kone-, laite- ja rakentamishankkeita, kuten kylätalojen kunnostamista ja leikkikenttien rakentamista. 27 % vastaavasti on käytetty kehittämishankkeisiin, joiden sisältö vaihtelee yleishyödyllisestä kehittämisestä elinkeinotoimintaa tukeviin yrittäjien koulutushankkeisiin. Leader on hallinnoinut omia hankkeita, joiden tavoitteena on tukea strategian kokonaisvaltaista toteutumista. Omiin hankkeisiin on sidottu 9 % kiintiöstä. Teemahankkeisiin on sidottu 3 % kiintiöstä. Teemahankkeilla on mahdollistettu kooltaan pienempien ja tietettyihin teemoihin kuuluvien toimenpiteiden rahoitus. Teemoina on ollut Nuorten viihtyvyys kotiseudulla ja ympäristöhoito. Noin 20 % on käytetty yritysten investointi- ja yritysryhmähankkeisiin.

Pohjoisin Lappi

Painopisteet ovat toteutuneet lähes suunnitelman mukaisesti:

Painopiste	Tavoite	Toteuma
Elämisen edellytykset	28,6 % →	36 %
Elinvoimankulmakivet	42,8 % →	40 %
Nuoret	14,3 % →	12 %
Saamelaiset	14,3 % →	12 %

Yksityisen rahoitusosuuden tavoite koko kiintiöstä on 35 %. Yksityinen rahoitusosuus on nyt 33 %. Peloton Pohjoisin 2014-2020 strategiassa on määritelty yritys- ja hanketukien jakaumaksi 40/60 %, joka on toteutunut suunnitellusti.

Yhdistyksen omat hankkeet vuodelle 2021

Yhdistys hakee ELY-keskuksen maaseuturahastolta jatkohanketta Avoimet miljööt ja aidot elämykset hankkeen tueksi ja jatkoksi. Hanke on koko Lapin alueella toteutettava kulttuuriympäristönhoitoa tukeva toiminnallinen ja viestinnällinen hanke.

Yhdistys hakee teemahankkeen, jonka painopisteenä on kylien yhteisöllinen toiminta, viihtyvyys ja hyvinvointi sisältäen kulttuurin. Hankkeella pyritään luomaan ja tukemaan hyvinvointia kylissä, joissa Koronatilanteen myötä on yhteisöllinen toiminta ollut vähäistä. Teemahanke on Peloton Pohjoisen kylä -hankkeen työntekijän työkalu, jossa voidaan saada uusia toimijoita mukaan Leader-toimintaan. Teemahanke rahoitetaan yhdistyksen omasta siirtymäkauden kiintiöstä.

Pohjoisin Lappi

Linjaukset rahoitukselle

Vuosi 2021 rahoitetaan hankkeita siirtymäkauden kiintiöstä. Kiintiötä on haettu 1 161 160 € , josta kehittämis- ja yrityshankkeille on varattu 928 928 €. Kiintiön suuruus ei ole vielä tiedossa, saamme päätöksen alkuvuodesta. Siirtymäkaudella rahoitetaan Peloton Pohjoisin 2014-2020 -strategian mukaisia hankkeita.

Kaikille hankkeille on jatkuva haku.

Tavoitellaan uusia hakijoita. Hankevalinnassa kiinnitetään erityistä huomiota vaikuttavuuteen strategian kannalta sekä kilpailutekijöihin. Lisäksi tiedottamisessa huomioidaan erityisesti nuoret, biotalous ja strategiaan kirjattuja ideoita toteuttavat hankkeet. Vuonna 2021 painotetaan kaikissa tukimuodoissa erityisesti nuorten painopistettä ja biotaloutta. Nuorten painopisteessä panostetaan mm. nuorten positiivisiin paikkakokemuksiin, osallisuuteen ja harrastusmahdollisuuksiin, työelämän kokeiluihin, innostetaan nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan omaan ympäristöön sekä annetaan nuorille positiivisia kokemuksia ja näkymiä alueen työ- ja elinkeinomahdollisuuksista. Biotalousella tarkoitetaan laaja-alaisesti niin poron kokonaisvaltaista hyödyntämistä, luonnotuotealaa, lähiruokaa ja bioenergiaa. Strategiassa biotalous on osana painopistettä elinvoiman kulmakivet, yrittäjyys ja paikalliset elinkeinot. Kokonaisuuden edistäminen huomioidaan tiedottamalla biotaloushankkeiden rahoitusmahdollisuuksista ja kytkemällä teema osittain vähähiilisyyskokonaisuuteen, jota edistetään vuoden 2021 aikana silmällä pitäen tulevan ohjelmakauden painotukset.

Yritysten investointihankkeet (kone- ja laitehankinnat, rakentaminen), enimmäistukitaso 35 % ja kokeiluhankkeet asiantuntijapalveluihin uuden liiketoiminnan kokeilemiseksi 100 %

Ensisijaisesti rahoitetaan alkavia ja alle 5 htv työllistävien yritysten investointihankkeita. Suuntaa antavaksi enimmäiskooksi hankkeelle määritetään 150 000 €. Tämä on neuvotteluraja, jonka tarkoittaa, että sitä suurempien hankkeiden rahoituksesta neuvotellaan muiden rahoittajien, ensisijaisesti ELY-keskuksen kanssa. Jos muuta rahoituskanavaa ei löydy ja hanke on strategian kärkitoimialojen mukainen, voi enimmäiskustannusarvio olla 180 000 €. Muiden toimialojen, jotka täyttävät hallituksen hyväksymät erityisehdot, enimmäiskustannusarvio voi olla 150 000 €. Investointihankkeen tavoitteena tulee olla yrityksen kehittäminen tai laajentaminen. Kokeiluhankkeet eivät kerrytä yksityistä rahaa, joten tukemisen edellytys on, että hanke aidosti strategian kärkitoimialojen mukainen ja luonteeltaan kokeilu.

Strategian kärkitoimialoja ovat:

- **Paikallinen biotalous**, johon sisältyy poron kokonaisvaltainen hyödyntäminen, lähiruoka, luonnotuoteala ja bionenergia.
- **Matkailu ja elämykset**. Painotuksena ovat mm. alueen ainutlaatuisuustekijöihin ja aidosti erilaiseen paikalliskulttuuriin pohjautuva vetovoima ja matkailutuotteet, luonto-, vesistö-, kulttuuri-, poro- ja kylämatkailuyrittäjyys, paikallisten käsityöntekijöiden, taiteilijoiden ja perinnetaitajien sekä tarinankertojien sitominen matkailuun, hyvinvoinnin, hiljaisuuden ja leppoistamisen tuotteistaminen ja luonnontuotteisiin perustuvat elämykset sekä eri kansainväliset matkailijaryhmät huomioiva kulttuurituntemus ja siihen perustuvat tuotteet.
- **Luovat alat**

Pohjoisin Lappi

- **Elämisen edellytysten kannalta merkittävä palvelut.** Hankkeella parannetaan alueella elämisen edellytyksiä (alueella elämisen kannalta tärkeä puuttuva tai "uhanalainen" palvelu)
- **Muiden kuin strategian mukaisten toimialojen tukeminen on mahdollista jos**
  - a. hanke luo työpaikkoja ja sillä on merkittävää vipuvaikutusta strategiaan tai se on innovatiivinen tai
  - b. yrittäjä on nuori (alle 36-vuotias) ja ko. hanke edistää strategian toteutumista tai
  - c. hanke edistää strategian saamelaispainopisteen toteutumista

Yritysryhmähankkeet ja yhteistyöhankkeet (elinkeinojen kehittäminen), enimmäistukitaso 60 – 80 %

- Yritysryhmähankkeet on tarkoitettu yritysryhmän, jossa on 3-10 yritystä, yhteiseen kehittämiseen (ei voi sisältää investointeja). Yritysryhmähankkeina rahoitetaan mikroyrityksiin kohdistuvia, strategian kärkitoimialojen mukaisia ja strategiaa parhaiten edistäviä hankkeita. Etusijalla ovat hankkeet, jossa pääkohderyhmä on alle 5 htv työllistävä yritykset. Yritysryhmähankkeen tukitaso on 75 % ja hanke voi sisältää yrityskohtaisia kehittämistoimenpiteitä, jotka tukevat yhteistä tavoitetta.
- Yhteistyöhankkeissa tukitaso vaihtelee 60 %:sta 80 %:iin riippuen mukana olevista toimijoista ja toimenpiteistä. 80 % tuki on tarkoitettu tiedon ja osaamisen lisäämiseen ja vastaavasti 60 % yhteistyöhankkeella voidaan tukea tuotekehitystä ja mukana voi olla maatalouden alkutuotantoa palvelevaa kehittämistä.

Yleishyödylliset investoinnit enimmäistukitaso 65 %

- Tarkoitettu yleishyödylliseen käyttöön tarkoitettujen kone- ja laite sekä rakentamishankkeiden rahoittamiseen, joilla listään asuinalueen viihtyvyyttä ja elinvoimaa.
- Kustannusarvio enintään 180 000 €. Kustannusarvioltaan isoissa hankkeissa kiinnitetään erityistä huomiota painopisteiden ja keinojen toteutumiseen.
- Lisäpisteitä saava uudet hakijat, nuorisolähtöiset tai biotaloutta tukevat hankkeet.

Yleishyödylliset kehittämishankkeet enimmäistukitaso 90 %

- kehittämishankkeissa painotetaan pieniä kyläkohtaisia alle 30 000 € hankkeita. Ensisjaisia ovat uudet hakijat, nuorisolähtöiset, biotaloutta tukevat tai kylien palveluita edistävät pienet hankkeet.

Koulutushankkeet enimmäistukitaso 70 – 90 %

- Koulutuksen on oltava pääsääntöisesti ryhmille suunnattavaa monimuotokoulutusta. Enintään puolet koulutuksesta voidaan toteuttaa vierailuina tiloilla, kiinteistöillä, yrityksissä tai muissa vastaavissa tiloissa.
- Tukea voidaan myöntää koulutukseen, joka koskee maaseudun asukkaiden osaamisen ja toimintavalmiuksien kehittämistä ja yhteistyövalmiuksien lisäämistä. Tukitaso 90 %
- Yrittäjille suunnattu koulutus, joka ei ole tietylle ryhmälle tai toimialalle suunnattua, voi olla tuettua 90 %
- Tietyille toimialalle suunnattu koulutushanke on enintään 70 % tuettua. Tässä myös mahdollisuus yritysryhmän koulutushankkeeseen, jolloin koulutettava ryhmä tulee olla tiedossa jo etukäteen.

Tutustu:

Huom.strategiaa toteutetaan vielä vuosi 2021 ja mahdollisesti vuosi 2022.

[Peloton Pohjoisin 2014-2020 strategia](#)

Yrityksille suunnatut tuet:

[Työkaluja yritysten kehittämiseen by Lapin Keino - issuu](#)